2030'da büyük tehlike!

Türkiye'nin en fazla manda varlığına sahip ili olan Samsun'da uzmanlar, mevcut artış hızının yetersiz kaldığına dikkat çekerek, desteklerin artırılmaması halinde 2030 yılından itibaren manda sayısında düşüş yaşanabileceği uyarısında bulundu

TÜRKİYE'nin en önemli manda yetiştiriciliği merkezlerinden biri olan Samsun'da, özellikle Kızılırmak Deltası'nda yetiştirilen mandalar bölge ekonomisine katkı sağlamaya devam ediyor. Türkiye'de yaklaşık 165 bin manda bulunduğunu belirten Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Veteriner Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Ali Gücükoğlu, büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısındaki artışa rağmen manda varlığındaki yükselişin sınırlı kaldığını söyledi. Manda varlığında Samsun'un ilk sırada yer aldığını ifade eden Gücükoğlu, ildeki mandaların yaklaşık yüzde 60'ının Bafra ilçesinde bulunduğunu belirtti. Kızılırmak ve Yeşilırmak Deltalarının manda yetiştiriciliği için son derece elverişli alanlar olduğunu dile getiren Gücükoğlu, bu potansiyelin korunmasının büyük önem taşıdığını kaydetti.

ARTIŞ ORANI YÜZDE 1,5 SEVİYESİNDE KALDI

Türkiye'de yaklaşık 75 milyon büyükbaş ve küçükbaş hayvan bulunduğunu, buna rağmen manda sayısının yaklaşık 165 bin olduğunu söyleyen Prof. Dr. Ali Gücükoğlu, "Büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 4 ila 5 oranında artarken, manda sayısındaki artış ancak yüzde 1,5 seviyesinde kaldı. Bu da manda varlığının istenilen düzeyde artmadığını gösteriyor. Yapılan projeksiyonlarda mevcut eğilim devam ederse 2030 yılında manda sayısının azalabileceğine yönelik veriler bulunuyor. Bu nedenle desteklerin artırılması ve toplumda farkındalığın yükseltilmesi gerekiyor" dedi.

MANDA SÜTÜ VE ETİ YÜKSEK DEĞERE SAHİP

Manda sütünün üretiminin zahmetli olmasına rağmen ekonomik değerinin oldukça yüksek olduğunu belirten Prof. Dr. Gücükoğlu, "Manda sütü hem doğrudan tüketim hem de kaymak, yoğurt ve peynir gibi ürünlerde önemli bir yere sahip. Üretimi sınırlı olduğu için kıymetli bir ürün. Manda eti de yeterince bilinmese de sığır etine göre yaklaşık yüzde 20 daha fazla protein, yüzde 50 daha düşük kolesterol içeriyor. Bu özelliğiyle sporcular ve sağlıklı beslenmeye önem verenler için önemli bir alternatif oluşturuyor" diye konuştu. İHA

